

MEER INFORMATIE:

www.cyberpesten.be
www.pestweb.nl
www.kinderconsument.nl
www.pestenslaf.nl
www.mijnkindonline.nl
www.klasse.be
www.kieskleurtegenpesten.be

Katholieke Hogeschool Limburg
Departement Sociaal Agogisch Werk
Oude Luikerbaan 79
3500 Hasselt
Tel: 011/28.82.70
Infosaw@khlim.be

**CYBERPESTEN
WETGEVING**

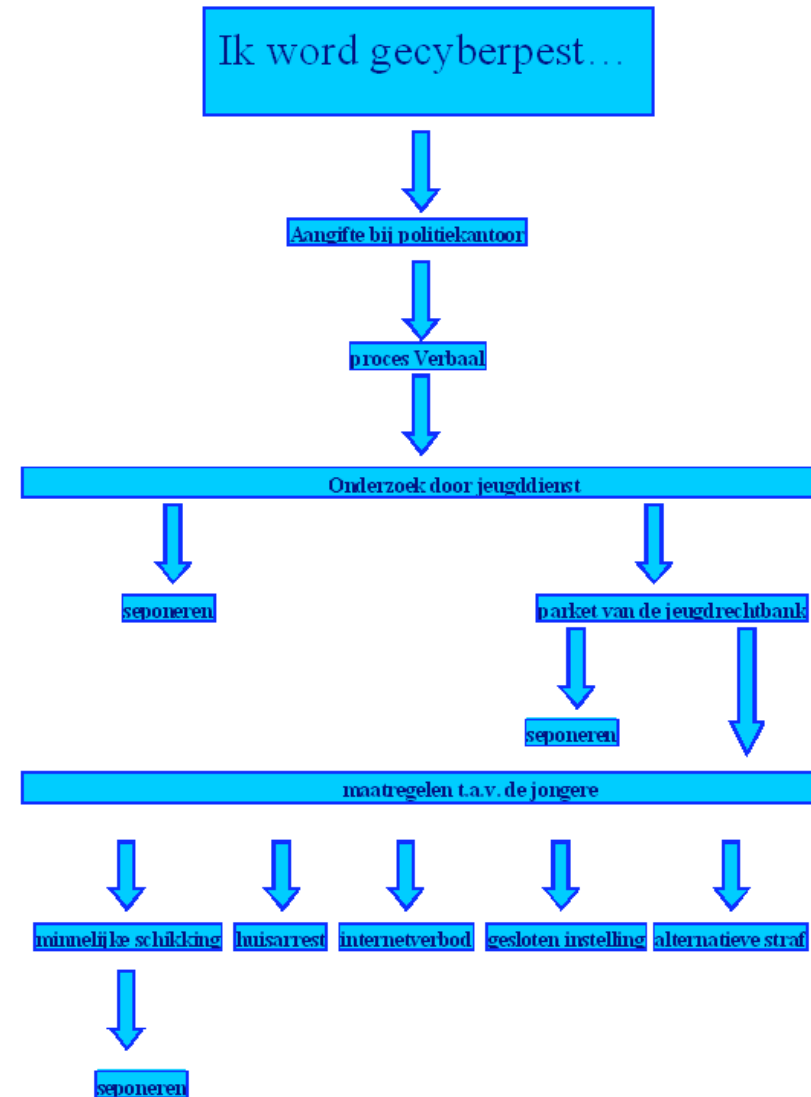
WAT IS CYBERPESTEN?

Cyberpesten is een pestvorm die plaatsvindt via het internet of de GSM.

Dreigmails, haatmails, bedreigende of kleinerende gesprekken in een chatbox, hacken van computers, ongewenste foto's en filmpjes doorsturen van iemand... . Het zijn allemaal vormen van cyberpesten via internet. Meestal vergeet men dat pesten met de GSM ook een vorm van cyberpesten is. Hier kan het gaan over het sturen van bedreigende sms-jes, dreigtelefoontjes, opnames maken met de GSM tijdens het douchemoment na de turnles, foto's maken... .

HOE VAAK KOMT HET VOOR?

61,9% van de jongeren heeft er mee te maken... We kunnen het niet langer meer ontkennen, het is duidelijk overal aanwezig... Tijd voor sensibilisatie en preventie in de hulpverlening!

MONITORING

Mag ik als opvoeder een monitoringprogramma installeren op de computer van de leefgroep?

Binnen het gezin vallen deze onder controles die inherent zijn aan het ouderschap.

Binnen een leefgroep ligt dit iets moeilijker maar strafrechtelijk gezien zal geen enkele rechter hier ooit een probleem van maken. Zolang dit gebeurt met de juiste, goede intenties.

Wanneer je de intentie hebt een monitoringprogramma te installeren op de computers van de leefgroep, kan je best dit meedelen aan de ouders en vermelden in de leefregels van je leefgroep. Vermeld er ook in met welke bedoeling je deze programma's installeert op de computers.

(Voor meer uitleg omtrent monitoring: zie folder over internetprogramma's)

WAT KAN JE ERAAN DOEN?

De meeste kinderen denken dat het hacken van iemand zijn MSN account niet erg is en ze sturen hatmails gewoon voor de lol zonder dat ze hier een probleem in zien. Als we dit echter langs een wettelijke kant gaan bekijken zien we heel duidelijk dat deze handelingen strafbaar zijn. Dus cyberpesten is strafbaar!

Proces verbaal

Als je met een klacht naar het lokale politiekantoor in je gemeente stapt wordt er in de meeste gevallen een proces-verbaal opgesteld. De inhoud hiervan kan variëren van bedreigingen tot zedenfeiten naargelang wat precies de gebeurtenissen zijn.

Onderzoek door de jeugddienst

In het beginstadium worden de eerste onderzoeken gevoerd door de jeugddienst van de lokale politie, als dan blijkt dat het ernstige feiten zijn kan de zaak worden doorverwezen naar het parket van de jeugdrechtbank.

Achterhalen van identiteit van dader/verdachte

Vervolgens wordt er door de politie bij het parket een vordering aangevraagd voor identificatie van een e-mailadres om de identiteit van de dader te achterhalen, mocht deze nog niet gekend zijn. Eens ze die vordering verkregen hebben kan de politie bij het internetprogramma waarmee de e-mail is verstuurd een IP-adres aanvragen waarmee ze naar de internet provider kunnen stappen. Van deze internet provider krijg je dan een naam en een adres, zodat ze de dader/verdachte kunnen vinden.

Jeugdrechtbank

Bij doorverwijzing naar de jeugdrechtbank kan de jeugdrechter maatregelen opleggen aan de desbetreffende jongere. Mogelijke voorbeelden hiervan zijn: een huisarrest, een verbod op het gebruik van internet... . In het uiterste geval kan er zelfs sprake zijn van opname in een gesloten instelling.

Ook als de zaak is doorverwezen naar het parket van de jeugdrechtbank kan de zaak nog steeds geseponneerd worden, of wordt er gebruik gemaakt van een minnelijke schikking.

Vluchtig medium

Voordat men echter met een klacht naar de politie gaat is er wel een belangrijk punt waar men rekening mee moet houden. Internet is een vluchtig medium waar de dingen dagelijks veranderen, daarom is het zeer belangrijk dat men alle bewijsmateriaal (van websites tot msn gesprekken) op de eigen computer opslaat en afprint zodat men deze aan de politie kan voorleggen. Stel dat er op een bepaalde website bezwarende teksten geplaatst zijn, dan kan het best zijn dat die teksten de volgende dag alweer verwijderd zijn. Dan sta je nergens!

Dit alles wordt nog eens uitgebreid in artikel 448 waar staat:

“Hij die hetzij door daden, hetzij door geschriften, prenten of zinnebeelden iemand beledigt in een van de omstandigheden in artikel 444 bepaald”.

Dit betekent dat je door beledigende afbeeldingen van iemand op een website te zetten je jezelf ook strafbaar maakt!

Artikel 449 zegt het volgende:

“Wanneer bewezen kan worden dat iemand dit gedaan heeft zonder publiek belang en enkel uit privaat belang en met als doel schade te berokkenen spreken we van kwaadwillige rechtbaarmaking.”

Strafmaat

Straffen voor deze vergrijpen liggen bij een gevangenisstraf van 8 dagen tot maximaal 1 jaar en geldboetes van maximaal €1000.

Laster en eerroof

Hiervoor gaan we kijken naar hoofdstuk 5 uit het Strafwetboek: *“Aanranding van de eer en goede naam van personen”*. Meerbepaald artikel 443: *“Hij die in de hierna aangeduide gevallen aan een persoon kwaadwillig een bepaald feit ten laste legt, dat zijn eer kan krenken of hem aan de openbare verachting kan blootstellen, en waarvan het wettelijke bewijs niet wordt geleverd, is schuldig aan laster, wanneer de wet het bewijs van het ten laste gelegde feit toelaat, en aan eerroof, wanneer de wet dit bewijs niet toelaat”*.

Voorwaarden:

- Er moet kwaad opzet in het spel zijn.
- Hij moet beschuldigd worden van een feit.
- Dit feit moet zijn goede naam besmeuren.
- Het moet openbaar gemaakt worden.

Eerroof is de aantijging van bepaalde feiten waarvan de wet het bewijs niet toelaat. De aantijging is steeds strafbaar ongeacht de echtheid van het bewijs. (Als iemand stelt dat je vader niet jou echte vader is). *Laster* is een valse aantijging van een bepaald feit waarvan de wet het bewijs dus wel toelaat. Wanneer de persoon tegen wie de aantijging gericht is definitief is vrijgesproken wegens het verweten feit kan er sprake zijn van laster.

Strafmaat

De strafmaat in dit geval kan oplopen van 8dagen tot een jaar en geldboetes van maximaal €1000.

CYBERPESTEN VOLGENS DE WET

We geven een overzicht van de meest voorkomende wetten waar cyberpesten onder kan vallen en eventueel een mogelijke strafmaat die hierbij hoort.

Belaging (stalken)

Belaging is terug te vinden in het Strafwetboek onder artikel 442bis dat bijgevoegd werd bij artikel 2 van de wet van 30 oktober 1998.

De wettelijke bestanddelen zijn de volgende:

- Een belaging: Het lastigvallen van iemand zodat het voor die persoon overlast meebrengt, ook een handeling die niet herhaald wordt kan het misdrijf opleveren.
- Een ernstige verstoring van de rust van iemand, iemand moet gevisieerd worden.
- De dader wist of had moeten weten dat hij door zijn gedrag de rust van die bewuste persoon ernstig zou verstoren; er is dus geen bijzonder opzet vereist.

Hieruit kunnen we duidelijk afleiden dat cyberpesten valt onder belaging, verstoring van de rust en overlast. Deze zijn zeker aanwezig bij cyberpesten. Ook is er het feit dat er geen bijzonder opzet vereist is. De daders van cyberpesten zijn zich meestal niet bewust van wat ze doen.

Strafmaat

De strafmaat in dit geval kan oplopen tot een gevangenisstraf van 15 dagen tot 2 jaar en/of een geldboete van €50 tot €300.

Belaging is een klachtmisdrijf, dit betekent dat het alleen vervolgt kan worden als de persoon die belaagd wordt een klacht indient.

Informaticacriminaliteit

We nemen niet de wet over maar filteren de handelingen die voor cyberpesten bruikbaar zijn. (www.juridat.be)

1. Hacken van een informaticasysteem

(Strafrechtboek Artikel 550bis §1): *“Hij die, terwijl hij weet dat hij daar toe niet gerechtigd is, zich toegang verschafft tot een informaticasysteem of zich daarin handhaaft...”*

Dit betekent concreet dat iemand die bijvoorbeeld een MSN account hackt en het wachtwoord verandert strafbaar is.

Strafmaat

De straf in dit geval loopt van 3 maanden tot 1 jaar of een geldboete van ongeveer €25 tot €25.000. Deze straffen kunnen oplopen wanneer de dader gehandeld heeft met een bedrieglijk opzet, gegevens doorgegeven of verzamelt heeft of wanneer je opdracht hebt gegeven tot hacken.

2. Kwaadwillige manipulatie van data

(Strafrechtboek Artikel 550ter §2): *“Hij die, met het oogmerk om te schaden, rechtstreeks of onrechtstreeks, gegevens in een informaticasysteem invoert, wijzigt, wist, of met enig ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem verandert...”*

Concreet betekent dit dat als mensen een virus/worm doorsturen naar iemand zijn computer dit strafbaar is als het bedoeld is om hem te pesten, niet als het onbewust zou gebeuren.

Strafmaat

Hierop staat een strafmaat van 6 maanden tot 3 jaar en/of een geldboete van €25 tot €25.000. Dit kan hoger oplopen als men door het gedrag dat hierboven beschreven is het informaticasysteem beschadigt of de werking ervan belemmert.

Zedenfeiten

Hiervoor belanden we in het strafrechtboek bij Artikel 383 en 383bis dat de volgende titel heeft meegekregen; “Openbare schennis van de goede zeden”. We filteren het belangrijkste gedeelte uit de 2 artikels:

“Hij die liederen, vlugschriften of andere geschriften, al dan niet gedrukt, afbeeldingen of prenten, die strijdig zijn met de goede zeden, tentoonstelt, verkoopt of verspreidt...”

“Hij die, met het oog op de handel of de verspreiding, liederen, vlugschriften, geschriften, afbeeldingen of prenten, die strijdig zijn met de goede zeden, vervaardigt, in voorraad heeft en door enig publiciteitsmiddel bekendmaakt...”

“Hij die zinnebeelden, voorwerpen, films, foto's, dia's of andere beeld dragers die houdingen of seksuele handelingen met pornografisch karakter voorstellen waarbij minderjarige betrokken zijn of worden voorgesteld, tentoonstelt, verkoopt, verhuurt, verspreidt, uitzendt of overhandigt...”

Hieruit kunnen we duidelijk afleiden dat alle vormen van cyberpesten die een seksuele aard hebben, bijvoorbeeld foto's plaatsen op websites of bepaalde filmpjes publiekelijk maken, strafbaar zijn. Het in bezit hebben van dit soort foto's is strafbaar.

Strafmaat

Er staan op deze vergrijpen verschillende straffen, al naargelang de ernst van de zaak kan de straf oplopen tot een gevangenisstraf van 2 jaar en een fikse boete.